

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/46/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207378
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812207378.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a sudcov JUDr. Ireny Dobňákovej a JUDr. Milana Majerníka v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., zo sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. H. W., nar. XX.X.XXXX, bytom W. S. N. XXX XX, H. XXX/XX, štátny občan SR, 2. L. W., nar. XX.X.XXXX, bytom W. S. N. XXX XX, H. XXX/XX, štátna občianka SR, o zaplatenie 553,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 10C/242/2012-39 zo dňa 20.12.2012, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby proti žalovanej v 2. rade a o náhrade trov vo vzťahu žalobcu a žalovanej v 2. rade.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu podanú voči žalovaným o uloženie povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 553,89 eur spolu s úrokom z omeškania 17,63 eur, úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne zo sumy 365,13 eur od 26.1.2006 do zaplatenia a náhrady trov.

Po vykonanom dokazovaní vzal súd za preukázané, že dňa 17.10.2005 požiadal žalovaný v 1. rade Všeobecnú úverovú banku, a.s., o vydanie a používanie pôžičkovej karty Quatro. Výška úverového rámca bola 30.000,- Sk a výška mesačnej splátky 1.000,- Sk, ktoré

mal klient uhradiť v 30 mesačných splátkach, pričom k prijatiu žiadosti a samotnému uzatvoreniu zmluvy došlo dňa 18.10.2005. Súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s., v spolupráci so spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a.s. (ďalej len „Obchodné podmienky“). Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení došlo dňa 25.1.2006 k ukončeniu klientskej zmluvy. Žalobca listinami zo dňa 11.6.2012 vyzval žalovaných na uhradenie pohľadávky spolu v sume 967,43 eur, a to najneskôr do 18.6.2012. Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 1.5.2009 bolo zistené, že zmluvnými stranami boli žalobca ako veriteľ a žalovaný v 1. rade ako dlžník. V bode 1.3 je uvedená žalovaná v 2. rade ako osoba prístupujúca k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka. V čl. 2. Uznanie záväzku žalovaná v 2. rade uznala, čo do právneho dôvodu a výšky, záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom s tým, že dlžná suma pozostáva s istiny v sume 613,89 eur, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie v sume 91,95 eur. Osoby uvedené v bode 1.2 a 1.3 dohody vyhlásili, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zák. č. 634/1992 Z. z. a vychádzať pritom s ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. Zmluvu uzatváral právny predchodca žalobcov ako dodávateľ a žalovaný v 1. rade ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Na túto spotrebiteľskú zmluvu je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoľko žalovaní vzniesli námietku premlčania, bolo úlohou súdu sa s ňou vysporiadať. Z prílohy č.1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 1.3.2007 súd zistil, že premlčacia doba začala plynúť dňa 26.1.2006, teda v deň nasledujúci po dni, ktorý je podľa prílohy č.1 dňom ukončenia klientskej zmluvy. Pri všeobecne trojročnej premlčacej dobe jedná sa o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce spotrebiteľské zmluvy. K uznaniu dlhu žalovanou v 2. rade došlo v čase, keď už bol dlh premlčaný, keď premlčacia doba, začala plynúť odo dňa 26.1.2006. Uznanie záväzku žalovanou v 2. rade bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. právneho nástupcu, či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zastrášaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenie podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam a sankciám sa zaviazal, navyše, keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcami druhej strany. Navyše samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2., no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3. označenom ako forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na výpoveď žalovanej v 2. rade, že nevedela o tom, že v čase podpisu dohody bola už pohľadávka premlčaná, má súd za to, že prehlásenie žalovanej v 2. rade o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak, ako to uvádza § 558 Občianskeho zákonníka. Keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba 26.1.2006, ktorá uplynula dňa 26.1.2009,

no žalobca podal žalobu až dňa 23.7.2012, teda až po uplynutí premlčacej doby, pričom žalovaní vzniesli námietku premlčania, súd tento úkon žalovanej v 2. rade považoval za účinné dovolanie sa premlčania, preto súd nemohol žalobcovi toto premlčané právo priznať.

Ďalším výrokom rozsudku sumu nepriznal žalovaným v 1 a 2. rade náhradu trov konania.

Tento výrok súd zdôvodnil odkazom na § 142 ods.1 O.s.p. na plný úspech žalovaných, ktorí však náhradu trov konania nežiadali a zo spisu im žiadne trovy nevyplynuli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Napadol ním ten výrok rozsudku, ktorým bol zamietnutý nárok žalobcu voči žalovanej v 2. rade. V tejto časti navrhol rozsudok zmeniť a vyhovieť návrhu žalobcu v plnom rozsahu, alebo alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Pre prípad úspechu vo veci samej si uplatnil náhradu trov celého konania. Ako dôvod uviedol, že dňa 1.5.2009 a 29.6.2009 odporkyňa v 2. rade podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku, prostredníctvom ktorej pristúpila k záväzku žalovaného v 1. rade a zároveň uznala tento záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o vydaní a používaní pôžičkovej karty a zaviazala sa splatiť tento záväzok v splátkach uvedených v Dohode. Predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre splatnosť pristúpenia a uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu. Vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prístup dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalovaná v 2. rade potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Právnym dôsledkom uznania dlhu podľa Občianskeho zákonníka je prerušenie plynutia premlčacej doby. Na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ (teda namiesto pôvodnej premlčacej doby) odo dňa, keď došlo k uznaniu, začne plynúť nová 10 ročná premlčacia doba, zákon vyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá vete OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojený s § 110 ods.1 OZ, viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčanie

právo. Úprava obsiahnutá v § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uzná premlčaný dlh, o jeho premlčaní, so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Ustanovenie § 110 OZ nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, o jeho premlčaní a o jeho následkoch. Súd sa v konaní len stotožnil s jednostranným vyjadrením žalovanej v 2. rade, že o premlčaní dlhu nemala vedomosť, a to napriek tomu, že žalobca predložil relevantný jednoznačný dôkaz, že žalovaná v 2. rade uznala svoj záväzok voči žalobcovi, v ktorom zároveň aj potvrdila svoju vedomosť o premlčaní dlhu. Daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Žiadne zákonné ustanovenie nebráni súdnemu uplatneniu aj premlčaného práva. Premlčaný dlh nezaniká a teda nemožno ani prinajmenšom hovoriť o použití nekalých obchodných praktík. V danom prípade došlo navyše k uznaniu dlhu, a teda k plynutiu novej premlčacej doby. Konanie žalovaných nemožno považovať za morálne a čestné a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Ak by ale žalovaná v 2. rade v čase uznania dlhu nevedela o jeho

premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta OZ, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby, v takomto prípade nastupuje. Z uvedeného dôvodu sa žalovaná v 2. rade nemôže brániť námietkou premlčania. Rovnaký právny názor zastáva aj Najvyšší súd ČR v rozsudkoch 3Cz 6/68, 33Cdo 155/2007, 33Odo 934/2005, 33Odo 1039/2004, 33Odo 133/2005. Tým, že žalovaná v 2. rade podpísala dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité, ani zavádzajúce právne formulácie. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa ním žalovaná nemala možnosť oboznámiť. Okrem toho žalovaná v 2. rade dohodu podpisovala vo svojom bydlisku, teda mala možnosť si dohodu v pokoji prečítať a odmietnuť ju a nepodpísať, ak s jej obsahom nesúhlasila. Žalovaná v 2. rade konala dobrovoľne, sama podpísala dohodu, čím sa zaviazala k plneniu záväzku žalovaného v 1. rade a uznala predmetný záväzok. Dohodou dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanému je umožnené splácať záväzok v splátkach. Došlo teda k zmene v spôsobe plnenia záväzku. Dohoda o zmene v obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným, ako dlžníkom, pričom žalobca ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Ustanovenie dohody o tom, že žalovaný uznáva svoj záväzok, nemohlo byť žalovanému vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach spotrebiteľských zmluvách. Žalovaná v 2. rade nebola k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútená. Uzatvorením dohody taktiež nedošlo k zhoršeniu postavenia žalovaného v 2. rade ako spotrebiteľa, ale práve naopak, žalobca poskytol žalovanej v 2. rade možnosť plniť už existujúci splatný záväzok v splátkach.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Dohoda zo dňa 23.6.2009 „o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach“ - ďalej len dohoda, ktorú uzavrel žalobca so žalovanou v 2. rade, je podľa svojho obsahu aj dohodou o prevzatí dlhu podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, kto bez dohody s dlžníkom prevezme dlh zmluvou s veriteľom, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi. Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj osoba, ktorá dlh prevzala. Veriteľ môže požadovať plnenie na ktoromkoľvek z dlžníkov bez toho, že by sa musel obrátiť najprv na pôvodného dlžníka. Plnením jedného z dlžníkov zaniká v rozsahu tohto plnenia aj záväzok druhého dlžníka. Keďže dohoda neobsahuje záväzok žalovanej v 2. rade, že plní za dlžníka jeho peňažitý záväzok, nedošlo uzavretím dohody k pristúpeniu žalovanej v 1. rade k záväzku podľa § 533 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 531 ods. 2 na rozdiel od § 533 Občianskeho zákonníka neobsahuje záväzok oboch dlžníkov zaplatiť spoločne a nerozdielne. Uzavretím takejto dohody vzniká alternatívny záväzok oboch dlžníkov podľa § 561 Občianskeho zákonníka a nie akcesorický záväzok, ako v prípade ručenia podľa § 546 a násl. Občianskeho zákonníka. Plnením jedného z dlžníkov zaniká v rozsahu tohto plnenia aj záväzok druhého dlžníka. Zmena v osobe dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby a teda započítava sa do nej aj doba, ktorá už uplynula doterajšiemu dlžníkovi (§ 111 Občianskeho zákonníka).

Tak v prípade pristúpenia k pôvodnému dlžníkovi podľa § 531 ods. 2, ako aj v prípade pristúpenia záväzku § 533 Občianskeho zákonníka, sú práva veriteľa, ako aj práva oboch dlžníkov, navzájom rovnaké. Jedná sa o duplicitu úpravy, medzi ktorými pozostáva rozdiel

len v tom, že v prípade pristúpenia k záväzku podľa § 533 Občianskeho zákonníka sa môže jednať výlučne len o peňažný záväzok. Oba dlžníci sú v postavení solidárnych dlžníkov v zmysle § 511 Občianskeho zákonníka upravenými v § 91 ods. 1 O.s.p.. Keďže veriteľ má právo uplatniť si svoje nároky voči ktorémukoľvek z dlžníkov, môže podať aj odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa, týkajúceho sa len jedného zo súčasne žalovaných dlžníkov. Takto podané odvolanie nemá vplyv na tú časť súdneho rozhodnutia, ktorou bolo rozhodnuté o právach a povinnostiach druhého z dlžníkov. Keďže v preskúmvanej veci žalobca podal odvolanie proti výrokom rozsudku týkajúcim sa žalovanej v 2. rade, nadobudol rozsudok vo vzťahu k žalovanému v 1. rade právoplatnosť, a tak ho nebolo možné v rámci odvolacieho konania preskúmať (§ 159 ods.1, 3 a § 206 ods. 2 O.s.p.).

Napadnutú časť rozsudku odvolací súd preskúmal bez zopakovania, či dopĺňovania dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, a preto bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 213 ods. 3, 4, 5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania napadnutej časti rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, je viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods.1 O.s.p.). Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní napadnutej časti rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený túto časť rozsudku preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimku v tomto smere by mohli tvoriť len vady konania, a to len vtedy, pokiaľ by mali vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.).

Po takomto preskúvaní napadnutej časti rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Žalobca si svoje nároky voči žalovaným v 1. a 2. rade uplatňuje na základe zmluvy o prevzatí dlhu, ktorú jej platnosť nikto nespochybňuje. Touto zmluvou pristúpila žalovaná v 2. rade ku všetkým právam a povinnostiam, ktoré v tom čase mal žalovaný v 1. rade. Navyše žalovaná v 2. rade urobila aj jednostranný prejav vôle o uznaní záväzku. Účinnosť takéhoto prihlásenia sa v prípade občianskoprávných vzťahoch posudzuje podľa ustanovení § 558 Občianskeho zákonníka a v prípade obchodnoprávných vzťahoch podľa ustanovení § 323 Obchodného zákonníka.

Žalovaný v 1. rade uzavrel dňa 17.10.2005 s právnym predchodcom žalobcu VÚB, a.s., Bratislava, Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, ktorá je v konečnom dôsledku úverovou zmluvou v zmysle § 497 a násl. Obchodného zákonníka. Pretože žalovaný v 1. rade neuzatváral túto zmluvu na podnikanie, ani pre výkon povolania, uzatváral ju ako spotrebiteľ a jedná sa o zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmysle zák. č. 258/2011 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko k uzavretiu takejto zmluvy došlo po dni 25.11.2004, aplikuje sa v súlade s § 23 a zák. č. 634/1992 Z. z. na preskúmvanú vec Občiansky zákonník, aj keď sa jedná o úverovú zmluvu upravenú v Obchodnom zákonníku. K zosplatneniu úveru pre neplatenie malo dôjsť ku dňu 25.1.2006. Trojročná premlčacia doba podľa Občianskeho

zákonníka uplynula dňa 26.1.2009 a štvorročná premlčacia doba podľa Obchodného zákonníka dom 26.1.2010.

Pre rozhodnutie v preskúmvanej veci má zásadný význam posúdenie, či uznanie záväzku žalovanou v 2. rade, uskutočnené ako súčasť Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky splátkach zo dňa 29.6.2009, bolo urobené v súlade s právom platným v čase jeho podpísania.

Na úvod je potrebné zdôrazniť, že takýto uznávací prejav vôle v dohode o úhrade pohľadávky v splátkach urobila samostatne len žalovaná v 2. rade.

Uznať záväzok možno aj pred uplynutím premlčacej doby, ale aj po jej uplynutí, avšak prechod dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka nastáva len v prípade, ak dlžník o premlčaní svojho záväzku vedel.

Pokiaľ dlžník v písomne urobenom uznaní záväzku uvedie, že je mu známe, že uznáva premlčaný dlh, nie je možné dodatočne účinne zmariť právne dôsledky takéhoto prehlásenia tvrdením, že si listinu obsahujúcu takýto uznávací prejav vôle, neprečítal. Obdobne nemožno akceptovať ani obranu vo forme, že takémuto prehláseniu nerozumie.

Za tohto stavu odvolací súd považuje za nehodnovernú obranu žalovaných, že nevedeli o tom, že uznávajú premlčaný dlh.

Ďalším právnym dôsledkom uznania záväzku je začatie behu novej 10-ročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka.

V tejto súvislosti sa súdna prax nezjednotila v názore, či nová 10-ročná premlčacia doba začne plynúť aj v prípade uznania premlčaného záväzku dlžníkom, ktorý o tomto premlčaní nevedel.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSR R-51/1968, z § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nijako nevyplýva, že by nebolo možné uznať dlh už premlčaný. Uznanie premlčaného dlhu nie je viazané na vedomosť dlžníka o tom, že dlh je premlčaný. Totožné stanovisko zaujal aj po 1.1.1991 Najvyšší súd Českej republiky, napr. v rozsudku sp. zn. 33Odo 934/2005 zo dňa 22.8.2007, 33Cdo 155/2007 zo dňa 28.2.2007, 33 Odo 1039/2004 zo dňa 14.9.2006, 33 Odo 133/2005 zo dňa 27.9.2006. Platne môže uznať záväzok aj v prípade neexistujúcej pohľadávky (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Odo 453/2004 zo dňa 9.12.2004).

Naproti tomu Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 1Cdo/197/2009 zo dňa 25.3.2010 zaujal názor, že „pokiaľ žalobca nevyzval žalovanú do apríla 2001, t. j. do konca všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od nasledujúceho dňa po poskytnutí pôžičky v apríli 1998, na splnenie dlhu a žalovaná až následne listom z 18.9.2001 uznala svoj dlh čo do dôvodu a výšky (§ 558 Občianskeho zákonníka) nevediac pritom, že uznáva premlčaný dlh, takýto uznávací prejav žalovanej nezaložil plynutie novej 10-ročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka...“.

Vychádzajúc aj z tohoto názoru, zaujal Krajský súd v Prešove v rozsudkoch sp. zn. 11Co/37/2012-88 zo dňa 7.6.2012, sp. zn. 12Co/33/2013 zo dňa 7.5.2013, sp. zn.

1Co/189/2013-132 zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 3Co 191/2013 - 108 zo dňa 8.1.2014, sp. zn. 16Co/39/2013 zo dňa 23.10.2013 a u ďalších právny názor, podľa ktorého „kampaňovité

predkladanie formulárov s ľubozvučným ustanovením o možnosti splácať dlh je pre spotrebiteľov pravdepodobne plných pocitu viny z porušenia splátkového kalendára s cieľom dosiahnuť predĺženie premlčacej doby na 10 rokov bez náležitého objasnenia tohto dôsledku neinformovanému spotrebiteľovi nezodpovedné, nečestné a odporuje zákonnému ustanoveniu § 4 ods. 8 ZOS (Zákona o ochrane spotrebiteľa). Nielenže je tu dôvod na odmietnutie ochrany dodávateľovi postupom podľa § 3 ods. 1 OZ, ale aj na záver o neplatnosti právneho úkonu... Právny úkon, ktorý je v rozpore s ustanovením zákona, je neplatný (§ 39 OZ). Odvolací súd nevidí žiadny dôvod nevzťahovať tento záver aj na rozpor právneho úkonu (zrejme uznania záväzku) so zákonným ustanovením § 4 ods. 8 ZOS. Právny úkon považujúci ustanovenie § 4 ods. 8 ZOS je neplatný pre rozpor so zákonom“ (rozsudok sp. zn. 6Co/103/2013 zo dňa 10.12.2013).

Podľa týchto právnych názorov má byť uznanie záväzku v spotrebiteľských zmluvách posudzované podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a uznanie záväzku urobené žalovanými dňa 29.6.2009 nemalo za následok začiatok behu 10 ročnej premlčacej doby.

Je možné súhlasiť s názorom, že Dohoda o splátkovom kalendári zo dňa 29.6.2009, je z hľadiska svojho obsahu dohodou o zmene tej časti zmluvy o úvere zo dňa 17.10.2005, ktorou bolo dohodnuté, že žalovaný v 1. rade zaplatí záväzok v 49 mesačných splátkach po 30,- eur. Preto aj táto Dohoda má charakter spotrebiteľskej zmluvy, a to bez ohľadu na to, že terajší žalobca nadobudol vecnú aktívnu legitímáciu len na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

Naproti tomu uznanie záväzku ako také je jednostranným právnym úkonom dlžníka adresovaným veriteľovi, ktorý si svoj charakter jednostrannosti zachováva aj v prípade, že bol zapracovaný do iného dokumentu, v tomto prípade do Dohody o splátkovom kalendári. Aj na posudzovaní platnosti takéhoto jednostranného právneho úkonu však platia ustanovenia § 37 - § 40 Občianskeho zákonníka.

Tak podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatný aj ten právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Je v rozpore s dobrými mravmi poskytovať rovnakú právnu ochranu spotrebiteľovi, ktorý si svoj záväzok v podstate splnil a sú od neho vymáhané len nároky majúce charakter neprijateľnej (nekalej) zmluvnej podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka a rovnakú ochranu aj spotrebiteľom, ktorí svoj záväzok v podstatnej časti nesplnili, či dokonca ani nezačali plniť.

Nemožno stotožňovať ochranu spotrebiteľov, ktorí svoj záväzok v podstate splnili pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami dojednanými v spotrebiteľských zmluvách s ochranou dlžníkov, ktorí takéto zmluvy uzavreli s úmyslom nesplniť si svoje povinnosti z nej vyplývajúce. Ochrana, ktorú poskytuje spotrebiteľovi spotrebiteľské právo, nemôže viesť k

porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania a k spôsobovaniu ujmy predávajúcim, či veriteľom.

Vyplýva to nielen z ust. § 53 ods. 1 vety druhej Občianskeho zákonníka, ale predovšetkým z ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, ktorý neprijateľnosť zmluvných podmienok hodnotí vždy so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva

uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvárania zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí, pričom preskúmvacia právomoc sa nemôže dotýkať hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny. Ochrana poskytovaná konkrétnemu spotrebiteľovi spotrebiteľským právom nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Prvostupňový súd označil za nekalú obchodnú praktiku zapracovanie uznania záväzku do Dohody o splátkovom kalendári, čo malo prispieť k rozhodnutiu žalovaných uzavrieť takúto dohodu v snahe zabrániť postihu, napr. vo forme súdneho sporu. Ako ďalší dôvod s tým súvisiaci označil, že uznanie záväzku sa nachádza v bode 2, kým prehlásenie o vedomosti o premlčaní záväzku a jeho dôsledkoch v bode 3 tejto listiny, označenom ako forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete.

Nikto z účastníkov, ani prvostupňový súd, nespochybnil platnosť uzavretej Dohody o splátkovom kalendári. Žalovaní si boli vedomí svojho záväzku a prejavili vôľu ho zaplatiť.

Žalobca si bol vedomý, že jeho pohľadávka je premlčaná, čo aj uviedol v tomto dokumente. Nie je nekalým obchodným konaním také, ktorým sa veriteľ snaží vymôcť svoju, hoci už premlčanú pohľadávku. Takým však môže byť spôsob jeho realizácie.

V čase spisovania tejto listiny už bol účinný zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý definoval pojmy významné pre rozhodnutie aj v tejto veci, predovšetkým zakázal tzv. nekalé obchodné praktiky (§ 7 ods. 1 cit. zákona). Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti (§ 7 ods. 2 písm. a) cit. zákona).

Obchodnou praktikou sa pritom rozumie konanie, opomenutie konania, spôsob správania alebo vyjadrovania, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. p), u) cit. zákona).

Obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje

nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna (§ 8 ods. 1 cit. zák.).

Za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné

informácie uvedené v § 8 ods. 1 cit. zákona alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, iba že je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal (§ 9 ods. 4 cit. zák.).

Nie je možné stotožňovať zákaz nekalej obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 1 cit. zák. s neplatnosťou právneho úkonu, prostredníctvom ktorého sa mohla takáto praktika realizovať. Právnym dôsledkom nekalosti obchodnej podmienky sú osobitné sankcie, ktoré možno uložiť podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie každá nekalá obchodná podmienka má za dôsledok neplatnosť právneho úkonu, ktorého bola súčasťou. Neplatnosť právneho úkonu by totiž mala za dôsledok vznik povinnosti oboch zmluvných strán vrátiť všetko, čo na základe takého úkonu získali (§ 457 Občianskeho zákonníka).

Sankciu za jej uplatnenie upravenú v Občianskom zákonníku je možné aplikovať len v prípade, keď po 1.4.2004 má takýto úkon charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka a do 31.3.2004 charakter neprimeranej podmienky podľa § 23a ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. v znení účinnom do 24.11.2004.

Pokiaľ nekalá obchodná praktika bola urobená vo forme právneho úkonu, mohla byť platnosť takéhoto právneho úkonu posudzovaná podľa § 39 Občianskeho zákonníka ako právny úkon, ktorý svojim účelom odporuje zákonu, prípadne ako právny úkon, ktorý sa prieči dobrým mravom.

Nie je možné všeobecne vyhlásiť uznanie záväzku ako celok za neplatný právny úkon len z dôvodu, že bolo zapracované do iného platného dvojstranného právneho úkonu - dohody o splátkovom kalendári uzavretej v súlade s § 558 Občianskeho zákonníka, keď súčasne s uznaním premlčaného dlhu si účastníci dohodnú splátkový kalendár výhodný pre dlžníka. Uznanie dlhu podľa tohoto ustanovenia výslovne vyžaduje k svojej platnosti aj prejav vôle dlžníka, že uznaný dlh zaplatí, čo môže prejavíť aj vo forme dohody o splátkovom kalendári.

Súdna prax, ktorou sa cíti byť viazaný odvolací súd rozhodujúci aj v tejto veci, uznala za nekalú obchodnú podmienku majúcu za následok neplatnosť uznania záväzku, vyhlásenie dlžníka o tom, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, pokiaľ je uvedené v inom bode listiny obsahujúcej takýto prejav vôle.

V prípade, že táto skutočnosť je kvalifikovateľná za nekalú obchodnú praktiku, pretože takýto postup by bol v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, má táto skutočnosť vplyv na samotné uznanie záväzku. Prítom tak, ako bolo už skôr uvedené len v prípade platného uznania záväzku začína plynúť nová 10-ročná premlčacia doba.

Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania veriteľa súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí nedefinoval, ale inak ho takto skutkovo popísal. Preto v danom prípade pri uzatváraní Dohody došlo k nekalej obchodnej praktike naplňujúcej znaky

nekalosti. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľom, ktorá

predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, a ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi a vo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol vecne správne. Preto bol rozsudok súdu prvého stupňa v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdený.

Úspech v odvolacom konaní mala žalovaná v 2. rade. Tejto v jeho priebehu žiadne trovy nevznikli, pričom nepodala ani návrh na priznanie takejto náhrady. V dôsledku toho odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2 : 1 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.